

Onderwerp

Mededeling coronamonitor week 39

Kern mededeling:

De COVID-19 monitor Flevoland bevat actuele informatie over de sociaaleconomische impact van de coronacrisis op Flevoland en over de maatregelen die de provincie heeft genomen.

Mededeling:

Vanaf 18 maart 2020 hebben wij uw Staten geïnformeerd over de sociaaleconomische effecten van de coronacrisis voor Flevoland. In de eerdere mededelingen is in beeld gebracht welke maatregelen de provincie heeft genomen om de negatieve effecten van de coronacrisis voor Flevoland te verzachten.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
COVID19-monitor - week 39	2671627	ja

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
		Tot

Registratienummer

2672993

Datum

21 september 2020

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

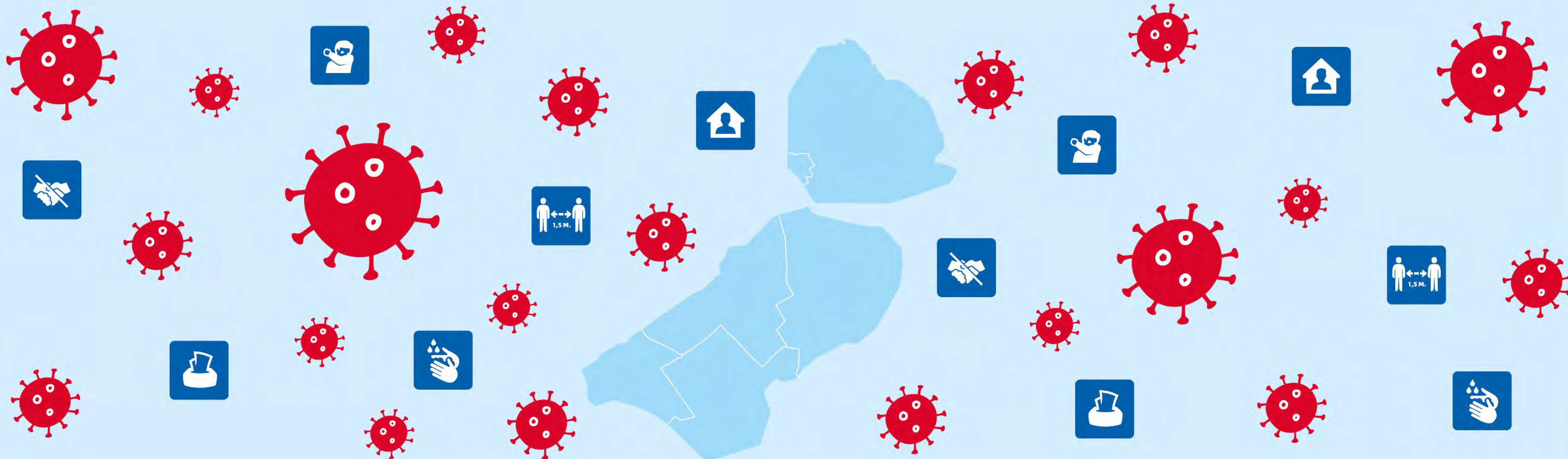
Portefeuillehouder

Fackeldey, J.A.

Ter kennisname aan PS en burgerleden

Corona Impact Monitor

Actueel beeld van de impact van het coronavirus in Flevoland

☰ INHOUDSOPGAVE

🏠 INLEIDING

🦠 CORONA IN FLEVOLAND

🩺 ZORG

🏛️ CULTUUR

⚽ RECREATIE, TOERISME & SPORT

📊 ECONOMISCHE IMPACT

🚌 MOBILITEIT

📍 GEBIEDSPROGRAMMA'S en
EUROPA

🚧 INFRASTRUCTURELE PROJECTEN

📄 MAATREGELEN

💰 FINANCIËN

De coronacrisis is zeer ingrijpend en raakt iedereen. In Flevoland zijn - net als elders in Nederland en op de wereld - maatregelen getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan. Die maatregelen raken Flevolandse inwoners, bedrijven en instellingen diep en hebben grote invloed op veel sectoren waar de provincie (mede) een verantwoordelijkheid voor heeft. Daarom houden we zicht op die sectoren en houden we zicht op onze samenleving en de mensen die in Flevoland wonen en werken. Op die manier proberen we, samen met partners, hulp en ondersteuning te bieden aan mensen, instellingen en bedrijven die dat nodig hebben. Het zijn inspanningen die ongetwijfeld een lange adem vragen, omdat de effecten van deze crisis nog lang voelbaar en zichtbaar zullen zijn.

- De dynamiek waarin wij nu met elkaar werken om deze coronacrisis het hoofd te bieden is groot. Nieuwe inzichten en aanvullende maatregelen, zowel nationaal, Europees en mondiaal, volgen elkaar in een hoog tempo op. Vanzelfsprekend zullen wij u regelmatig informeren over de impact van de crisis in onze provincie en over de maatregelen die wij nemen om de negatieve effecten voor Flevoland te beperken.

- Doel van deze monitor is het informeren van de samenleving en Provinciale Staten over de impact van de corona-crisis op Flevoland én informeren over de maatregelen die de provincie Flevoland treft om de gevolgen van de coronacrisis in Flevoland te verzachten.
- Disclaimer: voor deze monitor zijn we grotendeels afhankelijk van databronnen van anderen. Getracht is zoveel mogelijk actuele data op te nemen. Op het [Feitelijk Flevoland - COVID-19 Dashboard](#) worden beschikbare relevante indicatoren continu up-to-date gehouden.

Om duidelijk aan te geven waar de verschillen zitten tussen deze monitor en de vorige, zijn de geactualiseerde teksten aangegeven met een blauw tekstkader.

Corona in Flevoland

- Het aantal Flevolandse COVID-19 besmettingen en ziekenhuisopnamen ontwikkelen zich van dag tot dag. Omdat deze per dag verschillen en deze monitor bij publicatie waarschijnlijk weer verouderd is voor wat betreft deze data, is gekozen niet al deze cijfers in deze monitor op te nemen. De actuele cijfers per gemeente en provincie zijn via de volgende websites in te zien:

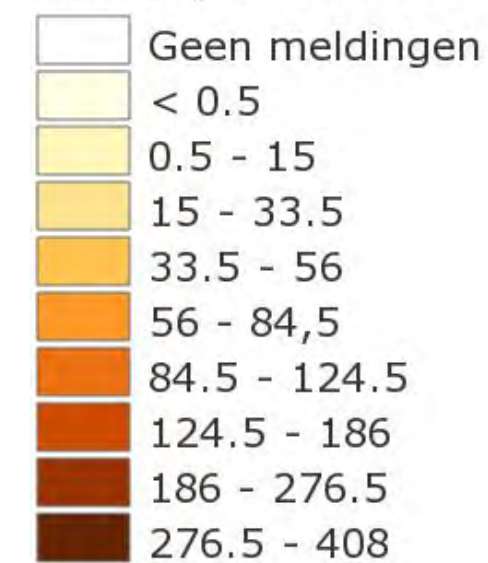
- [Feitelijk Flevoland - COVID-19 Dashboard](#)
- [Dashboard GGD Flevoland](#)
- [RIVM COVID-19 data](#)
- [ESRI NL COVID-19 Hub](#)
- [Corona dashboard Rijksoverheid](#)

- De provincie Flevoland gaat onderzoek laten doen naar de invloed en gevolgen van coronamaatregelen op haar inwoners. Centraal staat daarbij de beleving van de inwoners, op welke wijze corona invloed heeft op hun levens en leefomgeving. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door onderzoeksbureau Citisens. De eerste peiling zal eind september worden uitgevoerd. De eerste onderzoekresultaten worden eind oktober verwacht.

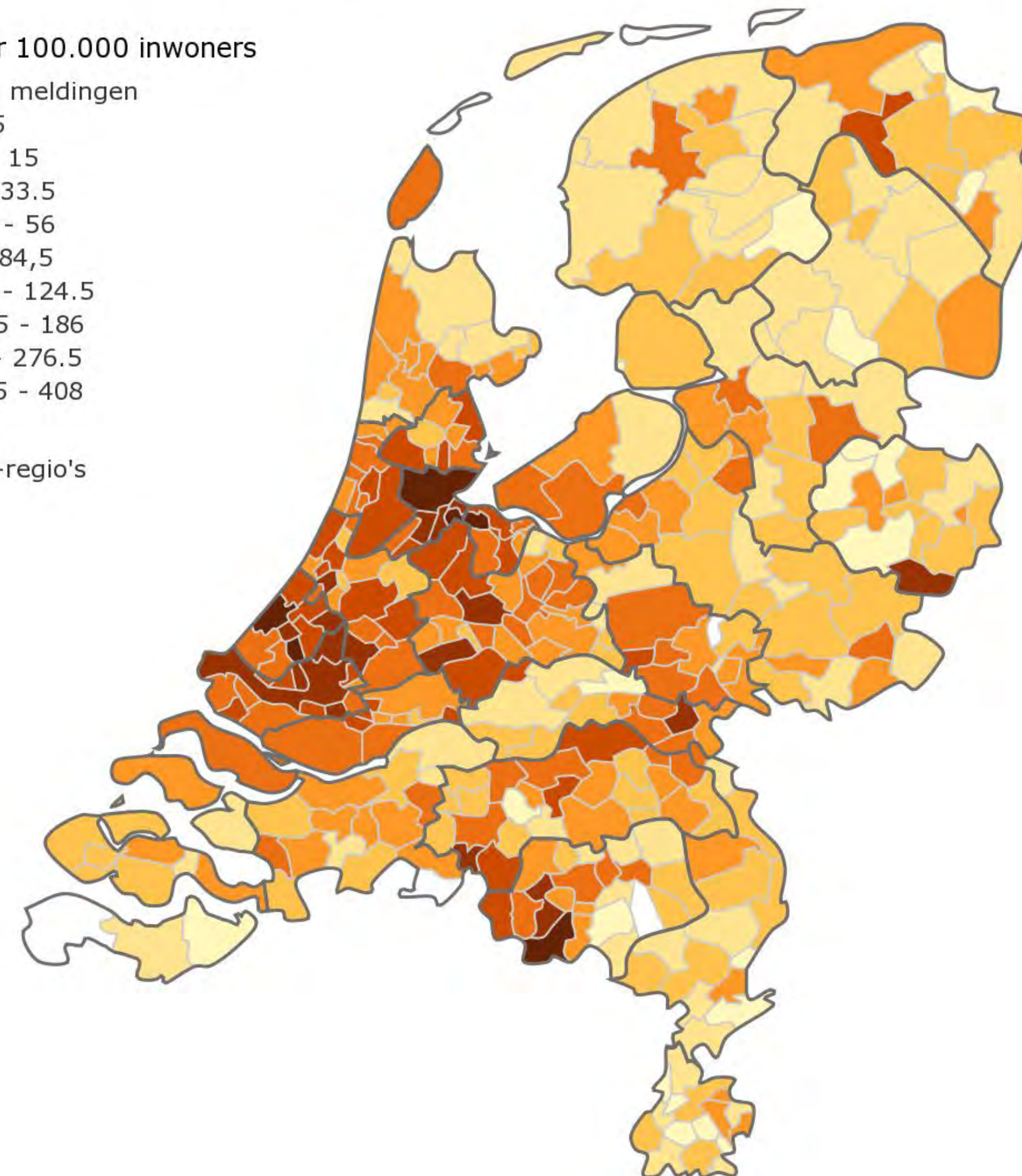
COVID-19 patiënten

Per gemeente van 9-sep-2020 t/m 22-sep-2020

Aantal per 100.000 inwoners

— GGD-regio's

- **Extra Handen voor de Zorg:** Er is een nieuw matchingsysteem ontwikkeld waardoor vraag en aanbod van Extra handen nog beter bij elkaar worden gebracht. Hiermee heeft ook een opschoonactie plaatsgevonden waarbij kandidaten actief moesten aangeven of ze nog beschikbaar zijn. Op dit moment hebben 42 mensen aangegeven beschikbaar te zijn. Zodra de nood hoger wordt zal de communicatie rondom Extra handen toenemen en is de verwachting dat het aantal beschikbare mensen toeneemt. Op dit moment zijn er geen aanvragen voor Extra handen vanuit zorginstellingen in Flevoland.
- **Zorgbelang / Flevolandse Patiëntenfederatie:** Er zijn verschillende meldingen binnengekomen bij het gezamenlijk meldpunt 'Zorg in coronatijd'. Vragen zijn opgelost en mensen zijn geholpen. Het meldpunt blijft ook voor de komende periode bereikbaar door te mailen naar info@flevolandsepatientenfederatie.nl of via het online formulier op www.flevolandsepatientenfederatie.nl
- Op 9 juli zijn de resultaten van de 4e peiling van het RIVM-GGD onderzoek naar welzijn en leefstijl van Flevolandse tijdens corona bekend gemaakt. Dit onderzoek vindt ongeveer elke maand plaats. Bijna driekwart van de ondervraagden (73%) geeft aan zich te laten testen bij klachten, 8% geeft aan het niet te doen en 19% weet het niet. Hoe ouder mensen zijn, hoe meer ze de intentie hebben zich te laten testen (16-24 jarigen 59%, 25-69 jarigen 73%, 70+ 78%). Maar van de mensen die coronagerelateerde klachten hebben, zegt 9% zich te hebben laten testen. In toenemende mate hebben mensen moeite om anderhalve meter afstand te bewaren. Bij de eerste meting (17-24 april) hield 73% nog voldoende afstand, bij de vierde meting (17-21 juni) is dit 61%. De moeilijkste momenten op afstand te houden zijn bij het boodschappen doen (44%), het buitenshuis werken (46%) en bij het samenzijn in een groep van meer dan vier (51%). Bij corona gerelateerde klachten gaat 78% van de ondervraagden naar buiten om boodschappen te doen of een rondje lopen. Bij mannen is dit 84% en bij vrouwen 75%. De helft van de mensen met klachten ontvangt bezoek. Link naar de resultaten: <https://www.ggd.flevoland.nl/Nieuws/uitkomsten-enqu%C3%A4te-4e-ronde-rivm-ggd-onderzoek-flevoland-intentie-en-daadwerkelijk-gedrag>

- **Samen voor voldoende personeel in zorg en welzijn**

Tijdens de RAAT bestuurdersdialoog op 27 augustus keken de deelnemers - in voorbereiding op de rondetafelgesprekken met de Commissie Werken in de Zorg - terug en vooruit op COVID-19. Een belangrijke conclusie die werd gedeeld is de meerwaarde van deze samenwerking. RAAT staat voor Regionale Actieplannen Aanpak Tekorten en ook na 2021 wordt het belang ingezien om de RAAT-samenwerking voort te zetten. De provinciale Human Capital Agenda biedt daarvoor de kans om RAAT te continueren en door te ontwikkelen. Een kleiner comité spreekt hier verder over. Op termijn wordt er meer bekend over vervolgstappen.

- **De lessen van Extra Handen voor de Zorg in Actieer TV**

De afgelopen maanden zijn veel (oud) zorgmedewerkers (tijdelijk) teruggegaan naar de zorg via 'Extra handen voor de zorg'. In een uitzending van Actieer TV, hoor je welke lessen daarbij geleerd zijn. [Bekijk hier de aflevering](#)

- Gedeputeerde Cultuur Michiel Rijsberman vertegenwoordigt in de bestuurlijke Taskforce Covid-19 Cultuur, het Interprovinciaal Overleg (IPO, koepel van provincies). De Taskforce - waarin o.a. ook het ministerie van OCW, de VNG, de Rijksfondsen en het culturele veld zijn vertegenwoordigd - overlegt regelmatig over de gevolgen van de coronacrisis voor de culturele sector en hoe deze beperkt kunnen worden.
- Gedeputeerde Staten (GS) hebben in juni besloten tot het instellen van subsidies om de gevolgen van de coronacrisis voor de culturele infrastructuur in Flevoland zoveel mogelijk te beperken. Hiervoor is een bedrag van € 965.000 beschikbaar uit het [Corona noodfonds](#).

Voor (film)theaters en musea is 500.000 euro beschikbaar, onder de voorwaarde dat de gemeente eenzelfde bedrag bijdraagt om coronaschade te beperken. Culturele instellingen die in deze beleidsperiode al provinciale subsidie ontvangen, kunnen een bijdrage van maximaal 25.000 euro aanvragen voor kosten die noodzakelijk zijn om artistieke producties aan te passen vanwege coronamaatregelen. Hiervoor is in totaal 150.000 euro beschikbaar.

Amateurkunstverenigingen kunnen een aanvraag doen van maximaal 2.500 euro voor aanpassingen in verband met de 1,5 meter afstand maatregel. Hiervoor is in totaal 50.000 euro beschikbaar. Eind juli zijn de subsidieregelingen open gesteld.

Op 28 augustus jl. is een tweede nieuwsbericht geplaatst over de regelingen, met een link naar de regelingen zelf: [https://www.flevoland.nl/actueel/cultuurregelingen-corona-\(1\)](https://www.flevoland.nl/actueel/cultuurregelingen-corona-(1))

- Voor museum Batavialand en (film)theaters ontstond door de gemeentelijke en/of provinciale cofinanciering de mogelijkheid om ook rijksfinanciering aan te vragen. De aanvraag van museum Batavialand is inmiddels gehonoreerd door het Mondriaanfonds; de aanvragen van theater Agora (Lelystad) en KAF (Almere) zijn gehonoreerd door het Fonds Podiumkunsten.
- De eerder verleende subsidies voor activiteiten in het jaar 2020 zijn vastgesteld. Daarbij is niet tot lagere vaststelling overgegaan wanneer de subsidieontvanger als gevolg van de coronacrisis de activiteiten waarvoor subsidie is verleend niet of niet geheel heeft kunnen realiseren en/of zijn verplichtingen niet of niet geheel heeft kunnen nakomen. Dit is conform het besluit van Gedeputeerde Staten op 19 maart 2020.

- Eind augustus is bekend geworden dat het kabinet met een nieuw steunpakket voor de cultuursector komt. Het gaat om 482 miljoen euro voor zowel instellingen die al rijkssubsidie krijgen als instellingen met gemeentelijke subsidie. Eerder trok het kabinet al 300 miljoen euro uit voor de cultuursector.
- De minister van OCW heeft op Prinsjesdag (15 sept. jl.) bekend gemaakt dat zij het advies van de Raad voor Cultuur overneemt om zowel het Kunstmuseum Flevoland (in oprichting) als theatergezelschap BonteHond in de Basis Infra Structuur (BIS) op te nemen. Het gaat om de periode 2021-2024. Het is voor het eerst dat Flevolandse instellingen in de BIS komen. Hierin zijn culturele voorzieningen opgenomen die het Rijk essentieel vindt voor Nederland.

Ook werd bekend dat er 15 miljoen euro naar het Fonds Podiumkunsten (FPK) gaat; dat was eerder gekort met 15,8 miljoen als gevolg van overheveling naar de BIS. Deze budgetverruiming is goed nieuws voor de Flevolandse instellingen Suburbia, Vis à Vis, Gouden Haas en Black Pencil: zij waren eerder weliswaar positief beoordeeld door het fonds, maar er was voor hen geen budget meer beschikbaar.

Daarnaast heeft OCW aangekondigd dat er extra geld wordt ingezet voor Flevoland, Friesland, Drenthe, Zeeland, Limburg en Overijssel. Voor deze regio's met een relatief klein cultureel aanbod komt de komende vier jaar, jaarlijks 2 miljoen euro extra beschikbaar.

Bovenstaande is van groot belang voor de Flevolandse culturele infrastructuur, die door covid-19 in zwaar weer verkeert.

- De vrijetijdseconomie wordt bijzonder hard geraakt door de beperkende voorwaarden in het kader van het Coronavirus, en dit kwam ook tot uiting in de schattingen van de eerder verschenen [Economische Impactanalyse Flevoland](#). Er is sprake van omzetverlies door gehele sluiting mede door de contactrijke activiteiten die plaatsvinden zowel in verblijf als vermaak. Kenmerkend voor de vrijetijdssector is dat ze bestaat uit veel mkb'ers en sterk afhankelijk is van het seizoen waardoor een inhaaleffect niet mogelijk is. Uit een peiling die gedaan is onder de ondernemers (respons 100 is niet representatief voor vrijetijdssector Flevoland) is gebleken dat het verlies aan capaciteit wordt gezien als het grootste knelpunt, gevolgd door extra kosten om te voldoen aan de richtlijnen. 28% van de respondenten denkt over heel 2020 break-even te kunnen draaien t.o.v. van 55% die 2020 afsluit met een verlies. 17% van de respondenten denkt in 2020 winst te kunnen draaien. 11% van de respondenten verwacht dat de coronacrisis potentieel leidt tot het einde van de activiteiten. Dat aantal neemt toe naar mate de regels rondom de 1.5-meter samenleving aan blijven. Toch schat het overgrote deel in dat het bedrijf/organisatie het hoofd boven water weet te houden. Bijna de helft (47%) is daar zeker van als de restricties tot 2020 duren en is 23% er zeker van als ze tot de zomer van 2021 duren. Tevens is aangegeven dat een totaal bedrag van € 8 miljoen aan investeringen nu niet zal plaatsvinden als gevolg van de coronacrisis. Deze peiling wordt nogmaals uitgevoerd aan het einde van het toeristische seizoen in oktober 2020.
- Bijdrage noodfonds "Gastvrijheidssector": Gedeputeerde Staten hebben 'Nadere regels subsidiering Covid 19 maatregelen Flevolandse ondernemingen gastvrijheidssector' vastgesteld. Hiermee wordt het voor Flevolandse MKB ondernemingen in de gastvrijheidssector mogelijk om bij Gedeputeerde Staten subsidie aan te vragen voor het herinrichten van hun onderneming aan de anderhalve-meter-economie. Door deze herinrichting kunnen zij op een verantwoorde wijze de bedrijfsactiviteiten uitvoeren en inwoners en gasten buiten Flevoland ontvangen. De Nadere regels maken het mogelijk dat deze ondernemingen maximaal 50% subsidie ontvangen voor de door hen gemaakte kosten voor aanpassingen, met een minimum van € 1.000,00 en een maximum van € 2.500,00. Voor deze Nadere regels is €400.000,- vanuit het [Provinciale Corona noodfonds](#) beschikbaar gesteld. Inmiddels hebben 56 ondernemingen uit de gastvrijheidssector een aanvraag ingediend. De aanvraagperiode was tot 15 augustus jl. [Het subsidieplafond is met de reeds binnengekomen aanvragen nog niet bereikt. De sector heeft de wens geuit om de aanvraagperiode te verlengen mede door o.a. de extra aangekondigde maatregelen en het structurelere karakter die de maatregelen nu krijgen. Gedeputeerde Staten heeft daarom op 15 sept jl. besloten de regeling te verlengen tot 1 december 2020 en tevens kleine](#)

[technische wijzigingen aan te brengen, ter verduidelijking van de regeling.](#)

- Visit Flevoland draait vanaf begin zomer mee met diverse campagnes om bezoekers te begeleiden en te trekken naar mooie rustige plekken in Flevoland. Samen met NBTC draait de campagne 'hier moet je zijn' 'Hier moet je zijn' is een beweging, een gezamenlijk initiatief vanuit de sector, met als doel om de Nederlandse bezoekerseconomie op een verantwoorde manier weer op vlieghoogte te brengen. In samenwerking met de partners uit het MRA-verband worden bewoners aangesproken om eigen regio (her) te ontdekken. Ten slotte zijn er eigen Flevolandse campagne uitingen geweest in diverse landelijke dagbladen en online om de vrijetijdssector van Flevoland onder de aandacht te brengen. Verlenging van de campagneduur en extra promotionele inzet tot en met het najaar wordt nu vormgegeven. Meer informatie: <https://www.visitflevoland.nl/nl>
- Er is onder regie van het Ministerie EZK een landelijke Taskforce Gastvrijheidssector opgezet met als doel de samenwerking tussen verschillende partijen te versterken. Deze Taskforce benoemt gezamenlijke doelen (korte en (middel)lange termijn) voor de gastvrijheidssector en voert concrete acties in samenwerking uit. De volgende partijen zijn bestuurlijk vertegenwoordigd in de landelijke Taskforce Gastvrijheidssector: EZK, IPO, VNG, NBTC, Gastvrij Nederland, HISWA RECRON, KHN, De Club van Elf en CELTH.
- In samenwerking met Provincie Gelderland, Gastvrije Randmeren en Visit Flevoland hebben we een bestuurlijk gesprek met aanbieders Bruine Vloot/botterschepen over de gevolgen van de COVID-19-crisis voor deze sector gefaciliteerd. De 2e bijeenkomst staat voor het najaar gepland (met mogelijke uitbreiding van o.a. Noord-Holland, Overijssel, Friesland en Utrecht). Er is door de regering 15 miljoen euro toegezegd aan de 'bruine vloot'. Voor wie het precies is en wat de voorwaarden precies zijn, zal nog onderwerp van gesprek en onderhandeling worden. De steun is ontzettend belangrijk voor de vloot echter zal het fonds niet toereikend zijn voor deze sector om de coronaperiode te overbruggen.

Recreatie, toerisme en sport

- Er is medio een landelijk kennisconsortium Sport en Corona gestart, alle landelijke kennis aangaande Corona en sport wordt hier centraal aangeboden op de website <https://www.allesoversport.nl/sport-en-corona/>.
 - Sport- en beweegdeelname van Nederlanders tijdens de duur van de coronamaatregelen is sterk afgenomen.
 - Met name kwetsbare groepen zijn hard geraakt en er zijn opvallende verschillen naar leeftijd waarneembaar. Kinderen in de basisschoolleeftijd hebben in april een enorme terugval in sport- en beweegactiviteit laten zien (50%), veel meer dan kinderen in de middelbare schoolleeftijd (15%).
 - Bepaalde doelgroepen (jong volwassenen) hebben hun sport- en beweeggedrag verlegd van vereniging en sportschool naar de openbare ruimte.
 - Mogelijke gezondheidseffecten als gevolg van afgenomen sport- en beweegdeelname zullen later zichtbaar worden (overgewicht, inactiviteit, etc.).
 - De totale inkomstenderving voor de sportsector tot 1 augustus wordt geschat op ruim 1,5 miljard euro. De inkomstenderving is groter, acuter en directer bij sportondernemers en evenementenorganisatoren.
 - Verwachting is dat op termijn financiële vraagstukken zullen ontstaan rondom exploitatie- en onderhoud sportaccommodaties en voorzieningen.
- Sportservice Flevoland heeft een onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de coronamaatregelen op sportaanbieders in Flevoland. De resultaten van dit onderzoek staan hier: <https://www.sportflevo.nl/src/Web/Files/MediaLibrary/08/sportservice-flevoland-coronarapportagedef.pdf>
- Sportservice Flevoland stimuleert en faciliteert (online) kennisuitwisseling en samenwerking op diverse sportthema's. Voor 2e helft 2020 start zij een 'coronaproof' provinciaal sport ondersteunings- en stimuleringsprogramma voor diverse doelgroepen (verenigingen, jongeren, ouderen, scholen en bedrijven).

Economische impact

- Op initiatief van de Provincie Flevoland, VNO-NCW Midden, Flevoland Werkt!, Win4All, Ontwikkelingsmaatschappij Horizon en MKB-Nederland Midden zijn vanaf 17 augustus 2020 alle ondernemers in Flevoland uitgenodigd om deel te nemen aan een online monitor. Doel van deze ondernemersenquête is om inzicht te krijgen in de problemen van de ondernemers, maar ook mogelijke kansen en hoe ingespeeld kan worden op de crisis. Inmiddels hebben 400 ondernemers gereageerd en is besloten de mogelijkheid om deel te nemen aan de enquête met een week te verlengen.

De enquête is te bereiken via: www.right.nl/ondernemerspanelflevoland

- Door de crisis is een deel van de beroepsbevolking in Flevoland zijn/haar baan kwijtgeraakt. Tegelijkertijd is er in de zorg, techniek en logistiek een tekort aan personeel. Vanuit het [Corona Noodfonds](#) is een budget van € 1.000.000 beschikbaar gesteld voor een in te richten Flevolands scholingsfonds. Met diverse partners, waaronder de onderwijsinstellingen, de gemeenten, UWV, Regionaal Werkbedrijf Flevoland wordt op dit moment gewerkt aan voorstellen voor concrete maatregelen die in het kader van het Flevolands scholingsfonds uitgevoerd kunnen worden.
- Bijdrage noodfonds “Afdekking Corona overbruggingslening Horizon”: De Corona-crisis treft het Flevolandse bedrijfsleven hard. De maatregelen vanuit het Rijk zijn helaas niet altijd afdoende om bepaalde categorieën mkb-ondernemingen te blijven helpen. De verwachting is dat in het komende half jaar vooral het, in de kern gezonde, innovatieve mkb en scale-ups zonder bancaire financiering, dat tot op heden heeft kunnen interen op hun laatste reserves, liquiditeitsproblemen zullen krijgen. De huidige Rijksmaatregelen zullen juist voor deze categorie ondernemers, die een belangrijke ruggengraat vormen van de Flevolandse economie, niet meer voorzien in hun acute liquiditeitsbehoefte, m.n. voor financieringsbehoeften van boven de € 50.000. Gedeputeerde Staten is voornemens om een subsidie in de vorm van een lening van € 1.500.000 te verstrekken aan de Aanjager B.V. (100% dochter van Horizon) waarmee deze onderneming Corona overbruggingsleningen kan verstrekken aan Flevolandse mkb-ondernemingen. De verwachting is dat het gros van de aanvragen tussen de € 50.000 en de € 150.000 zullen zitten. Een risicoreservering van €375.000 voor het gedeeltelijk afdekken van het risico op oninbare leningen komt ten laste van het €4.000.000 [Noodfonds Corona](#).

▪ **Begeleiding van werk(loosheid) naar werk**

Het kabinet investeert in goede begeleiding van werk(loosheid) naar werk en daarom komt er extra geld voor gemeenten en uitvoeringsorganisaties om regionale mobiliteitsteams op te richten, die deze dienstverlening kunnen bieden. Ook komt er een tijdelijke impuls om mensen uit de banenafpraak betrokken te houden bij de arbeidsmarkt. Daarnaast komt er geld beschikbaar om SW-bedrijven tegemoet te komen voor omzetverlies en extra budget om de dienstverlening van gemeenten en UWV (huidige cliënten en nieuwe instroom) op peil te kunnen houden. In totaal is 650 miljoen vrijgemaakt voor deze maatregelen.

▪ **(Om)scholing**

In het derde steun- en herstelplan van het kabinet staan maatregelen die zorgen voor ondersteuning en begeleiding bij heroriëntatie op de arbeidsmarkt en maatregelen gericht op de financiering van bij- en omscholing. In het totaal is ongeveer € 230 miljoen beschikbaar. Het kabinet maakt onder andere middelen vrij voor ontwikkeladviezen, een versterking van basisvaardigheden en leercultuur op de werkvloer, online scholing, praktijkleren in het mbo, scholingsbudget in de WW en intersectorale omscholing. Deze maatregelen worden de komende weken verder uitgewerkt.

▪ **Aanpak jeugdwerkloosheid**

Naast extra budget voor de dienstverlening van gemeenten en UWV wordt ook extra ingezet op kwetsbare schoolverlaters. Het kabinet wil hen intensief gaan begeleiden naar vervolgonderwijs of werk. Daar trekt het kabinet 350 miljoen euro voor uit. Ook jongeren die nog op school zitten, jongeren die op zoek zijn naar werk en jongeren die al enige tijd van school zijn maar nog geen werk hebben, kunnen rekenen op extra aandacht.

▪ **Economische investeringen**

Ook stelt het kabinet 150 miljoen euro beschikbaar om het fondsvermogen van de (ROM's) extra aan te vullen, zodat zij innovatieve mkb-ondernemingen via financiering kunnen versterken. Het kabinet heeft 255 miljoen euro vrijgemaakt voor cofinanciering van EU-programma's gericht op regionale ontwikkeling, innovatie, duurzaamheid en digitalisering.

Economische impact

- Het ministerie van EZK heeft in nauwe samenwerking met de ROM's een nieuwe leningsfaciliteit opgezet: de corona overbruggingslening (COL). EZK stelt een eerste tranche van €100 miljoen ter beschikking voor heel Nederland. Verdeeld naar bruto regionaal product betekent dat €1,8 miljoen voor Flevoland. Deze middelen zijn bedoeld voor non-bancair gefinancierde bedrijven (start-ups, scale-ups en innovatief MKB) die in de kern gezond zijn en die door corona in acute cashflow problemen zijn gekomen. ZZZP-ers, horeca, verblijfstoerisme, vastgoed en retail zijn uitgesloten. Voor hen staat de weg naar de banken (BMKB) en Qredits open. Horizon geeft voor Flevoland uitvoering aan de COL. De uitvoering vindt plaats in samenwerking met TechLeap en InvestNL. Tot 18 september had Horizon 23 aanvragen van Flevolandse startups, scale-ups en innovatieve mkb'ers ontvangen. Het totaal aangevraagd bedrag van ontvankelijke aanvragen bedraagt €10.343.683¹.
- Horizon werkt aan het opzetten van een nieuw project, het corona rebuild program, opgezet om ondernemers die door de coronacrisis in zwaar weer zijn terechtgekomen wegwijs te maken in de financiële mogelijkheden die er zijn om de tijdelijke negatieve cashflow op te vangen. Vervolgens wordt het vizier samen met de ondernemer naar de toekomst gericht om te ontdekken of ze hun businessmodel moeten aanpassen om de coronacrisis te overleven.
- Bedrijven hebben hun aandacht op het zo goed mogelijk overleven van de coronacrisis. Horizon merkt dit in de contacten met ondernemers en in het algemeen in de uitvoering van haar werk. De voucherregeling wordt geherpositioneerd richting ondernemers die n.a.v. de corona crisis hun business model onder de loep willen nemen en daarvoor een externe expert moeten inhuren. Het bedrijfsleven is momenteel niet bezig met exportprogramma's. Wereldwijd is er een terugloop in nieuwe acquisitie trajecten. De reeds voor corona in gang gezette trajecten lijken wel te worden doorgezet.
- Hart voor zorgend Flevoland is een initiatief van Win4All, Economic Board Flevoland, dat tot doel heeft om kant-en-klaar maaltijden te maken voor personeel in de zorgsector. Hiermee wordt zorgpersoneel ontlast na een zware werkdag en biedt het betrokken regionale ondernemers tegelijkertijd een steuntje in de rug doordat zij hun producten en diensten kunnen afzetten tegen een eerlijke prijs. In de afgelopen weken heeft Hart voor zorgend Flevoland, samen met lokale horecaondernemers en leveranciers maar liefst 3.740 maaltijden gemaakt voor de helden in de zorg. Nu de druk op zorg aan het afnemen is zal de stichting Hart voor zorgend Flevoland op zoek gaan naar nieuwe projecten die bijdragen aan het versterken en ondersteunen van de zorg in Flevoland.
- Samenwerking bedrijfskringen Flevoland: Elke gemeente in Flevoland heeft een bedrijvenkring die de belangen van de aangesloten ondernemers behartigt. In deze crisistijd is het beroep op deze bedrijvenkringen groot en spelen zij een belangrijke rol in signalering van en ondersteuning bij de uitdagingen waarmee ondernemers mee worden geconfronteerd. De bedrijvenkringen hebben de wens uitgesproken om hun krachten regionaal te bundelen en Win4All heeft hiervoor het initiatief genomen. Er hebben inmiddels 3 (digitale) overleggen plaatsgevonden om elkaars kennis, ervaringen en netwerken te delen. Met deze samenwerking kunnen de bedrijvenkringen elkaar bovenlokaal versterken.
- Het Europese landbouwnetwerk ERIAFF (European Regions for Innovation in Agriculture, Food and Forestry) heeft een brief opgesteld om te pleiten voor vrij verkeer van voedsel, planten en mensen die actief zijn in de landbouw in de hele Europese Unie. De provincie Flevoland ondertekent deze brief ook. Flevoland heeft zitting in de Coordination Committee van het netwerk. Voor Flevoland is dit belangrijk omdat een groot deel van de agrofoodsector afhankelijk is van mensen uit de Oost-Europese landen. Ook veel plantgoed en voedsel gaat de grenzen over. Het gaat onder andere om kassen, bollen, verwerking en biologische landbouw (20% van totale landbouwareaal).
- De twaalf provincies hebben gezamenlijk (in IPO-verband) een **Herstelplan Regionale Economie** opgesteld. Met dit herstelplan roepen de provincie het Rijk op om gezamenlijk te investeren in vijf prioriteiten:
 1. Organiseren van groeivermogen in de regio's.
 2. Behoud en inzetbaarheid van talent (Human Capital).
 3. Stimuleren van innovatie van de economie.
 4. Versterken van de grote transities.
 5. Vaart maken met de uitvoering van EU-middelen voor Coronaherstel.

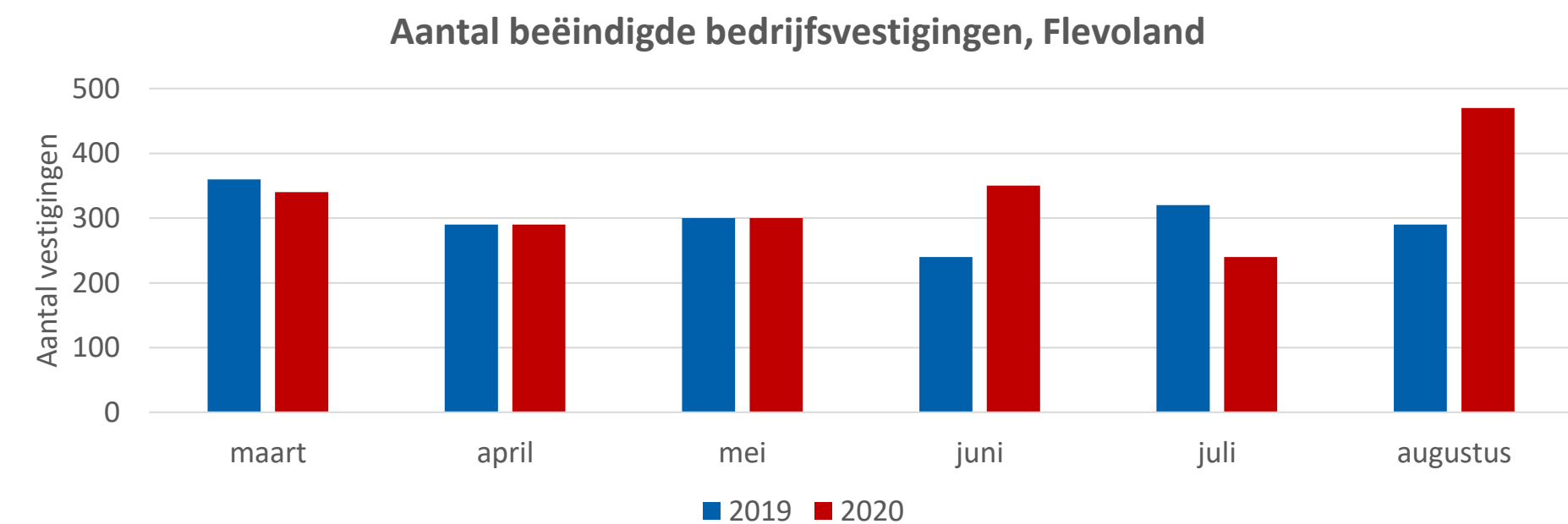
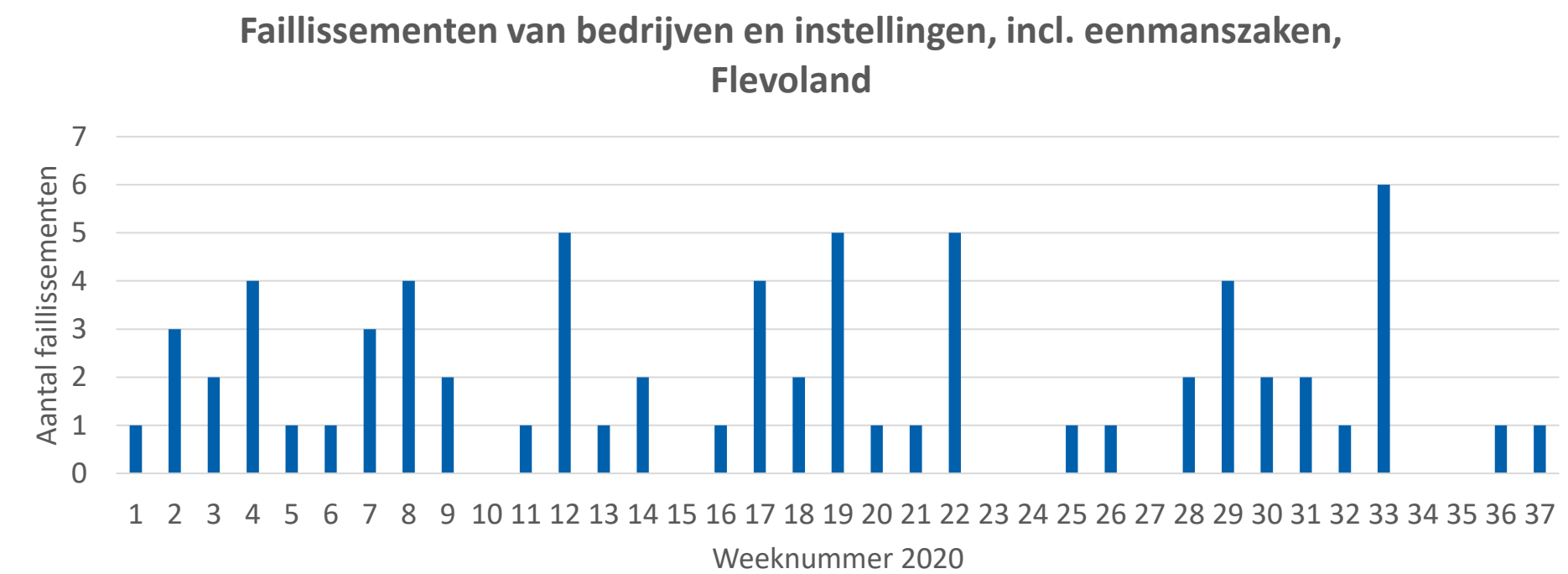
Meer informatie is te vinden via: <https://nieuws.ipo.nl/herstel-en-versnel>

Economische impact

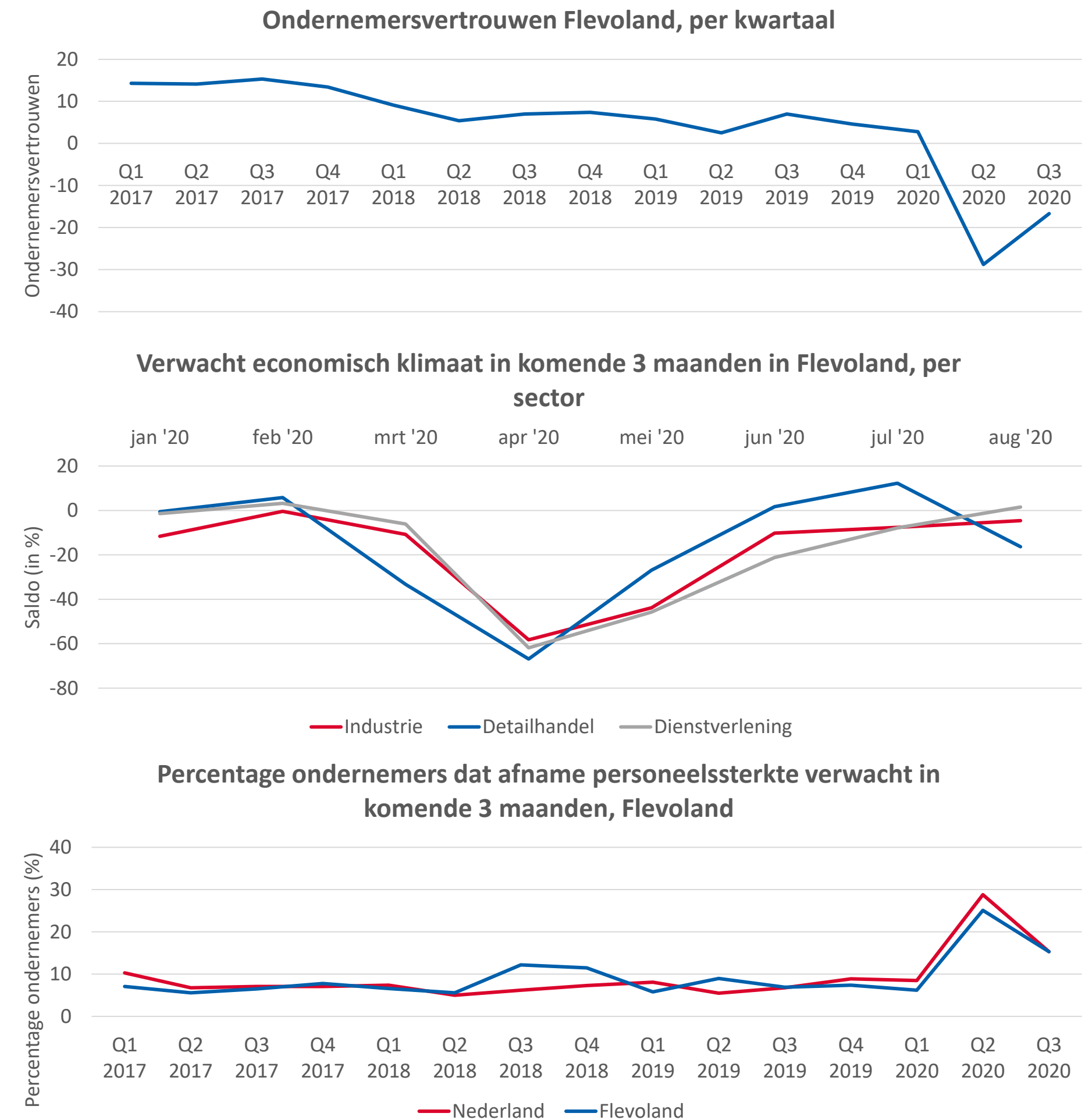
- In de ontwikkeling van het aantal faillissementen van bedrijven en instellingen in Flevoland is nog geen duidelijk effect van de coronacrisis waarneembaar. Een kanttekening bij deze data is dat het hier gaat om bedrijven, instellingen en eenmanszaken die door de rechter in staat van faillissement zijn verklaard. Opheffingen zijn niet in deze cijfers inbegrepen, en tussen de aanvraag en het uitspreken van een faillissement kunnen enkele weken zitten¹. Rabobank Noordoostpolder-Urk verwacht dat het aantal faillissementen zal stijgen in de tweede helft van het jaar². Ook de ING verwacht dat het aantal faillissementen in de tweede helft van het jaar zal stijgen, maar verwacht pas in 2021 de sterkste toename van faillissementen³.
- Faillissementen betreffen slechts een gedeelte van het aantal bedrijven dat stopt. Via LISA-data over de maandelijkse bedrijvendynamiek is te zien dat het totaal aantal bedrijfsbeëindigingen in augustus 2020 op een substantieel hoger niveau lag dan in augustus 2019: 470 om 290⁴. Deze stijging wordt veroorzaakt doordat een groter aantal ZZP'ers de activiteiten beëindigde. Dit beeld zien we ook in de rest van Nederland. Als we kijken naar andere typen bedrijven is er in Flevoland nog geen stijging waarneembaar.

Verder is opvallend dat, na een forse afname van het aantal nieuw gestarte bedrijfsvestigingen in april in mei, het aantal nieuw ingeschreven vestigingen zowel in juli als augustus 2020 op een hoger peil ligt dan in dezelfde maanden in 2019: in augustus 2019 waren er bijvoorbeeld 520 nieuw ingeschreven vestigingen, tegenover 550 in augustus 2020. Voor een groot deel gaat het ook hier om ZZP'ers.

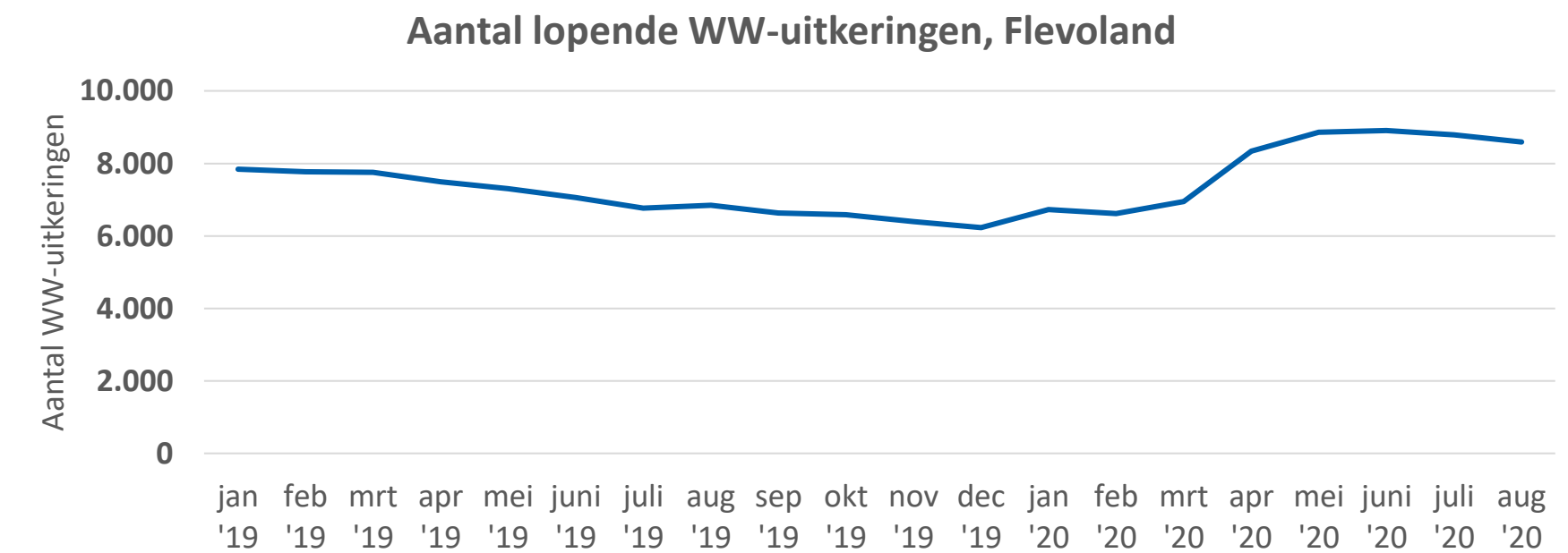
Economische impact

- Landelijk is de stemming onder consumenten verder verslechterd in augustus, meldt het CBS¹. Het consumentenvertrouwen kwam uit op -29, tegen -26 in juli. Consumenten waren pessimistischer over het economisch klimaat. De koopbereidheid is nauwelijks veranderd. Naast het consumentenvertrouwen is ook het vertrouwen van het bedrijfsleven een belangrijke graadmeter voor de economische stemming. Als we kijken naar het ondernemersvertrouwen specifiek in Flevoland zien we dat ondernemers in het derde kwartaal pessimistisch zijn over het economisch klimaat (het saldo is nog steeds fors negatief), maar dat er sprake is van een verbetering ten opzichte van het tweede kwartaal van 2020. In het tweede kwartaal was er sprake van een vrije val van het ondernemersvertrouwen.
- Als we het beeld per sector in Flevoland bekijken, zien we dat de verwachtingen over het economische klimaat sinds april elke maand beter worden, zowel in de industrie, de detailhandel als de dienstverlening². De verbetering van het saldo – *een positief saldo betekent dat er meer ondernemers in de betreffende sector zijn die verwachten dat het economische klimaat gaat verbeteren, dan dat er ondernemers zijn met negatieve verwachtingen* - in de industrie en de dienstverlening zet zich van juli op augustus door. Opvallend is de daling in de detailhandel in augustus: hier zijn de verwachtingen in augustus somberder dan in juli. In de Flevolandse dienstverlening is het saldo voor het eerst sinds het uitbreken van de corona-crisis weer positief.
- Ondernemers in Flevoland zijn weer wat optimistischer over de ontwikkeling van hun personeelsbestand³. Waar in het 2^e kwartaal nog ruim 25% van de ondernemers een afname van de personeelssterkte verwachtte in de komende 3 maanden, is dat gedaald tot ruim 15% aan het begin van het 3^e kwartaal. Dit percentage is nog wel hoger dan in de pre-corona periode (was 6% in het 1^e kwartaal van 2020). In het 3^e kwartaal liggen de Flevolandse verwachtingen qua personeelssterkte in lijn met het Nederlands gemiddelde. Overigens geeft in dezelfde conjunctuurenquête van het CBS 12% van de Flevolandse ondernemers aan personeelstekorten te ervaren, die hen belemmeren verder te groeien. In het eerste kwartaal van 2020 was dit percentage 25%.

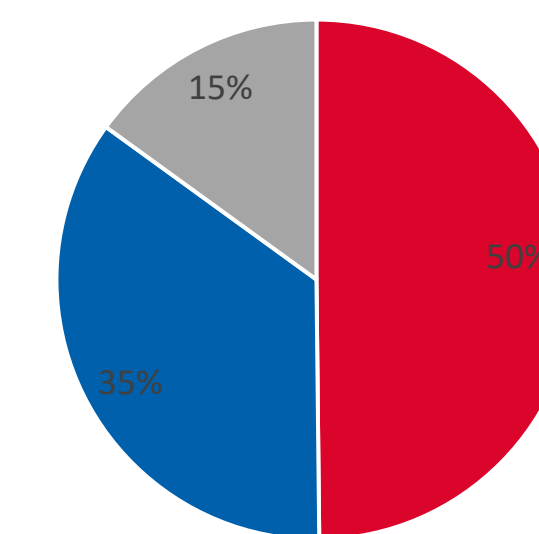
Economische impact

- Eind augustus 2020 verstrekke UWV in totaal 8.590 WW-uitkeringen in Flevoland¹. Dat waren er 203 minder dan een maand eerder. In de zomermaanden juni, juli en augustus stabiliseerde het aantal WW-uitkeringen, na een forse groei van het aantal uitkeringen in april en mei. Landelijk was de daling 3,0%. In vergelijking met vorig jaar steeg het aantal WW-uitkeringen in Flevoland met 1.740, ofwel 25,4%. In heel Nederland was de toename in het afgelopen jaar 23,3%. De daling bij de uitzendbedrijven zet door. In augustus zien we in deze sector een daling met 7,3% van het aantal WW-uitkeringen. Ook overheid, landbouw en groenvoorziening en bank en verzekeringswezen laten een procentuele daling zien. Stijgingen doen zich voor in vervoer en logistiek alsmede in zorg en welzijn. Het WW-percentage, dat wil zeggen het aantal WW-uitkeringen ten opzichte van de beroepsbevolking, daalde licht naar 3,8%. Daarmee lag dit percentage ook in augustus boven het landelijk gemiddelde, dat ook licht daalde en uitkwam op 3,1%.
- Landelijk, en ook in Flevoland zijn het tot dusver voornamelijk jongeren met een flexibel contract die als eerste hun baan verliezen³. Jongeren zijn in een crisis vaak de eerste groep die hun baan verliezen. Dit zagen we ook bij de financiële crisis. Veel jongeren hebben een tijdelijk contract. Ook werken jongeren vaker dan andere leeftijdsgroepen als uitzend- of oproepkracht. Dit soort werknemers zonder vast contract verliezen in lastige tijden vaak als eerste hun baan. In de huidige crisis komt daar nog eens bij dat de horeca en detailhandel zwaar zijn getroffen. Dit zijn sectoren waarin juist veel jongeren werken. Voor een groot deel gaat het om jongeren met bijbanen. In 2019 volgde 76% van de werkloze jongeren tot 25 jaar onderwijs. Vooral deze groep zorgt voor de snel stijgende jeugdwerkloosheid. Het UWV stelt dat jongeren het op dit moment moeilijk hebben op de arbeidsmarkt, maar dat uit het verleden blijkt dat zij vaak als eersten een baan vinden als de economie weer begint te groeien. Als een crisis langer duurt, verliezen ook steeds meer vaste werknemers hun baan. Ook het einde van de NOW-regeling kan zorgen voor meer baanverlies onder vaste krachten. Met name 55-plussers die hun vaste baan kwijtraken, vinden in dat geval minder makkelijk nieuw werk. Jongeren worden dan juist weer populairder voor werkgevers, ook omdat zij vaak op een uitzend-, oproep- of tijdelijk contract werken.

WW-uitkeringen per regio	Stand augustus 2020	Mutatie t.o.v. juli
Almere	5.076	-0,86%
Dronten	618	-5,65%
Lelystad	1.638	-4,49%
Noordoostpolder	767	-4,24%
Urk	88	-4,35%
Zeewolde	403	-1,71%
Totaal Flevoland	8.590	-2,31%

WW-rechten naar leeftijdsgroep, juli 2020, Flevoland

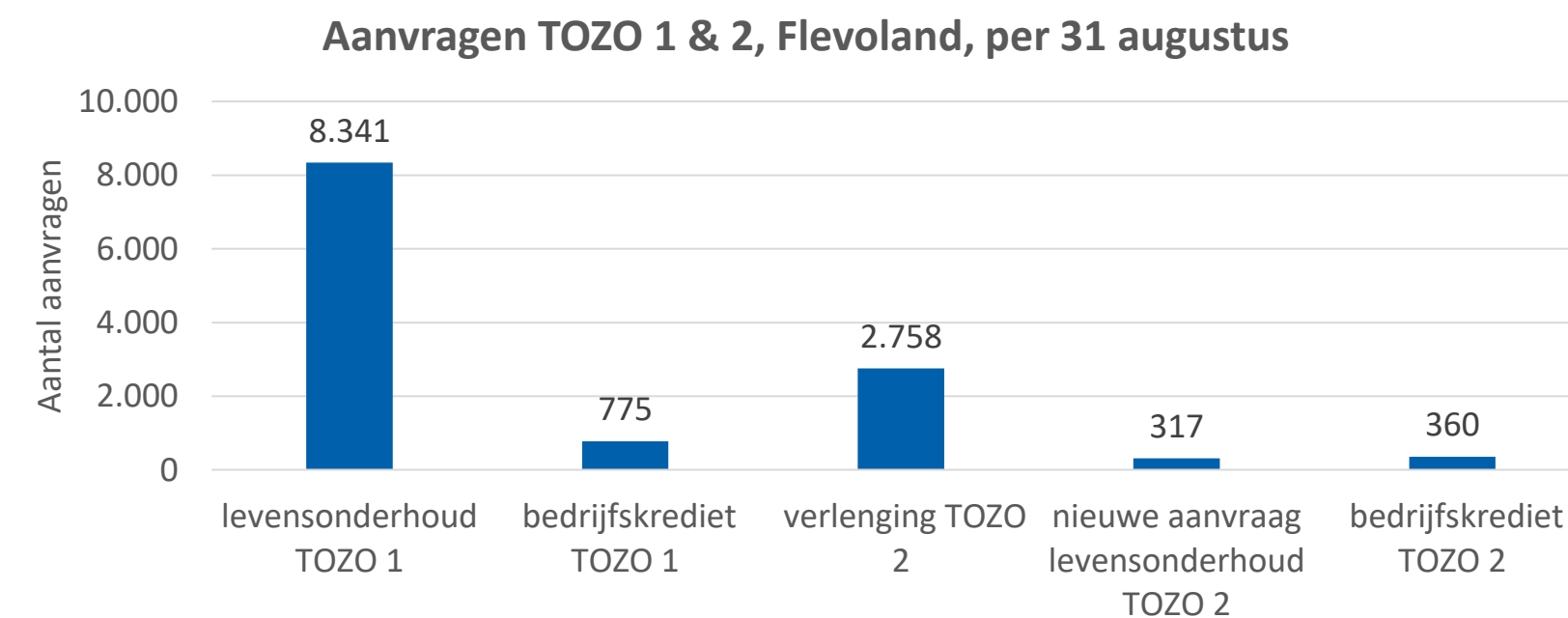
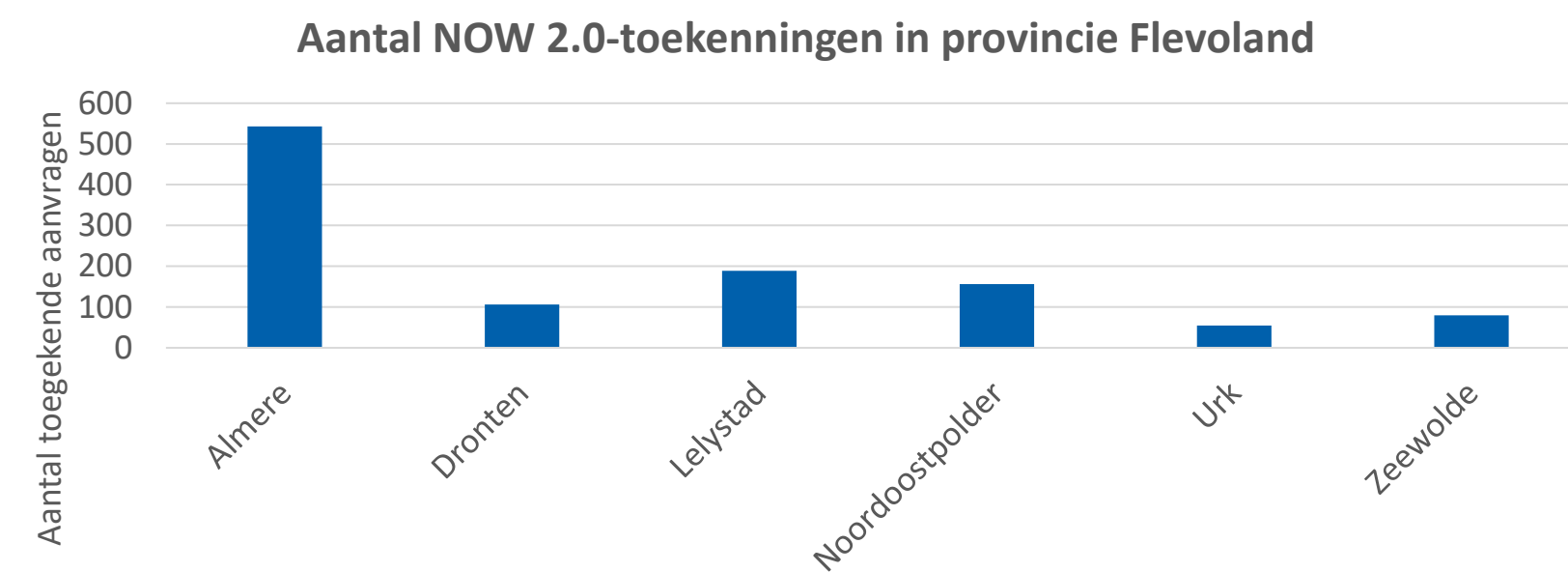
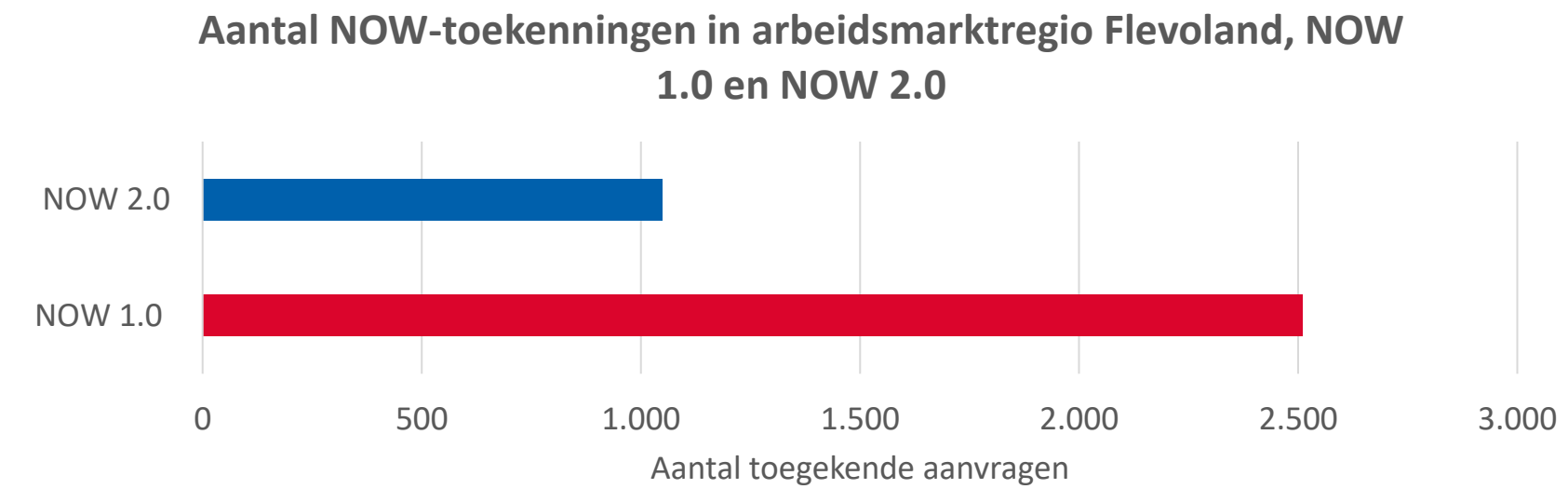

■ 27 - 50 jaar ■ > 50 jaar ■ < 27 jaar

Economische impact

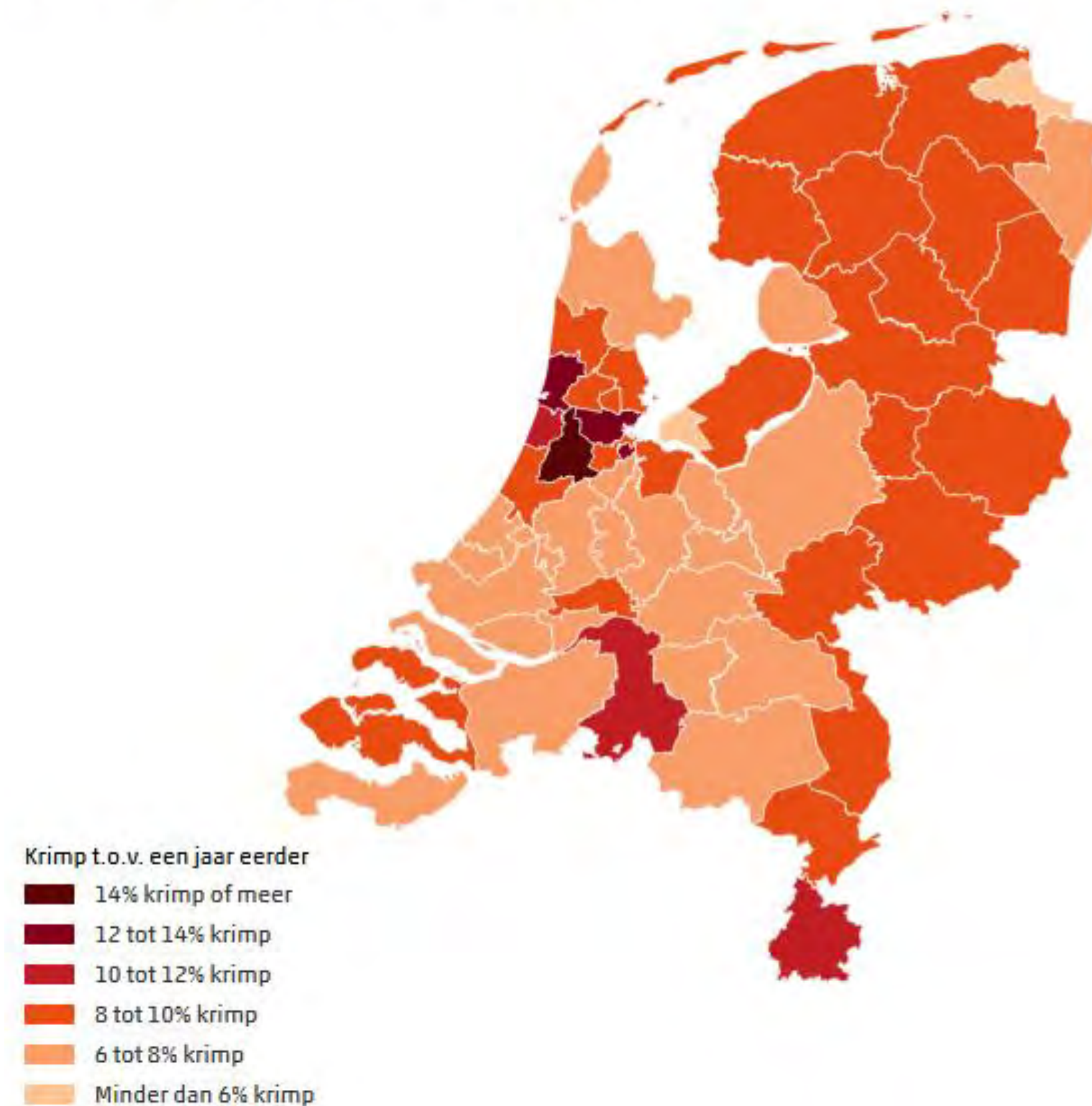
- Tot 1 juni konden werkgevers een aanvraag voor de NOW 1.0 (Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid) indienen. In juli is de NOW 2.0 opengesteld, en deze is inmiddels per 31 augustus gesloten. Per 1 oktober wordt de NOW verlengd middels de NOW 3. In totaal zijn in de arbeidsmarktregio Flevoland (het UWV rekent Zeewolde buiten de arbeidsmarktregio Flevoland) 1.049 aanvragen voor de NOW 2.0 toegekend, waarvan 543 in Almere. Landelijk gezien hebben de sectoren commerciële dienstverlening, horeca en catering en detailhandel het grootste aandeel in het aantal toekenningen. Veruit de meeste toekenningen gaan naar werkgevers met minder dan 10 werknemers. Het totaal aantal aanvragen voor NOW 2.0 is aanzienlijk lager dan voor NOW 1.0. UWV heeft daarom een enquête laten uitvoeren onder ruim 800 werkgevers die wel NOW 1.0 hebben aangevraagd, maar (nog) geen NOW 2.0. Van de ondervraagden gaf 20 procent aan van plan te zijn zeker een aanvraag te gaan indienen, 43 procent twijfelde en 36 procent gaf aan zeker geen NOW 2.0 aan te vragen. Belangrijkste reden (79 procent) om geen NOW 2.0 aan te vragen is dat het weer beter gaat met het bedrijf en de tegemoetkoming niet meer nodig is.
- (Zelfstandig) ondernemers die in zwaar weer zitten door de coronacrisis kunnen bij het Zelfstandigenloket Flevoland een beroep doen op de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO). De oorspronkelijke TOZO (TOZO 1) is verlengd met de [TOZO 2](#), die van 1 juni tot 1 oktober is opengesteld. [TOZO 3](#) gaat in per 1 oktober. Voor TOZO 1 geldt dat er in totaal 8.341 aanvragen levensonderhoud zijn ingediend in Flevoland². 2.758 ondernemers hebben een aanvraag verlenging TOZO 2 gedaan, en er zijn 317 nieuwe aanvragen levensonderhoud. Onder TOZO 2 zijn er 360 aanvragen bedrijfskrediet binnengekomen (stand 31 augustus).

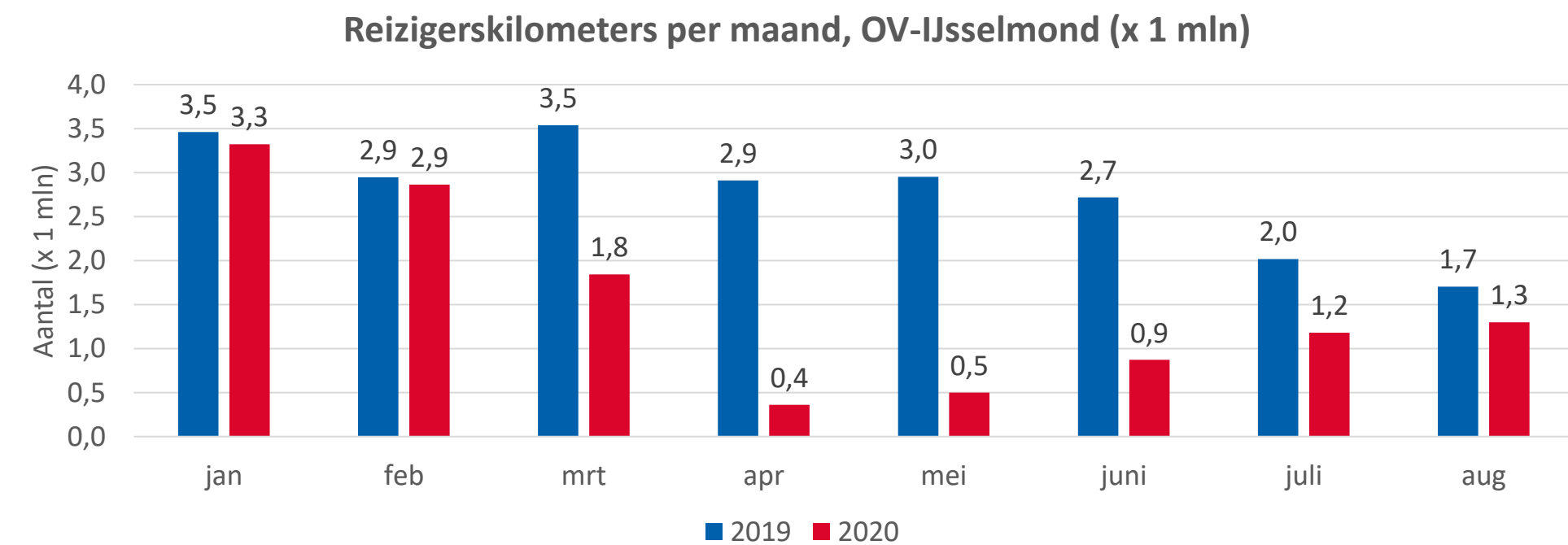
Economische impact

- In het tweede kwartaal van 2020 is de Flevolandse economie met -8 tot -6% gekrompen ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder¹. Hoewel deze krimp fors is en impact heeft, behoort Flevoland samen met Utrecht, Zuid-Holland en Noord-Brabant tot de provincies met de kleinste krimp. Wanneer we verder inzoomen, zien we dat Almere tot de regio's behoort die het minst hard zijn getroffen door de coronacrisis (minder dan 6% krimp). Alleen in de regio Delfzijl bleef de schade ook zo beperkt als in Almere. Het CBS verklaart dit door te wijzen op de goed presterende leasebedrijven, en een ondervertegenwoordiging van zwaar getroffen sectoren.
In de Noordoostpolder en Urk kromp de economie in het tweede kwartaal met 6 tot 8% en in Midden-Flevoland (Lelystad, Dronten en Zeewolde) met 8 tot 10%. De regio Haarlemmermeer, waar relatief veel inwoners van Flevoland werkzaam zijn, is economisch het hardst getroffen door de coronacrisis. In het tweede kwartaal kromp de economie daar tussen de 27 en 29%. Deze regio is voor een groot deel afhankelijk van luchtvaart (Schiphol) en daaraan gerelateerde dienstverlening.
- Op Prinsjesdag presenteerde het CPB de macro-economische verkenningen voor 2021². In de basisraming, die ervan uitgaat dat er geen grootschalige nieuwe contactbeperkingen nodig zijn (geen 'tweede golf'), krimpt de economie in 2020 met 5%, gevolgd door ruim 3% groei in 2021. De werkloosheid loopt op tot 6% in 2021. De economische groeicijfers zijn iets hoger dan de in augustus gepubliceerde voorlopige raming, de werkloosheid komt in 2021 een half procentpunt lager uit. Dit komt doordat de besluitvorming van het kabinet is verwerkt, waaronder de verlenging van het steun- en herstelbeleid.
Na de historische terugval in handel en productie groeit de Nederlandse economie weer vanaf het derde kwartaal, maar de klap zal nadreunen. Nadat een groot deel van de contactbeperkingen is opgeheven, is de economische activiteit deels teruggeveerd. Daarmee doet Nederland het iets minder slecht dan veel andere landen. Maar de schade is fors en moet zich nog goeddeels manifesteren. Werkloosheid en faillissementen reageren met vertraging op de ontwikkeling van het bbp, verwacht wordt dat de grootste toename hier nog moet komen. Het CPB doet in haar macro-economische verkenningen geen uitspraken op regionaal niveau.

Economische groei, 2^e kwartaal 2020

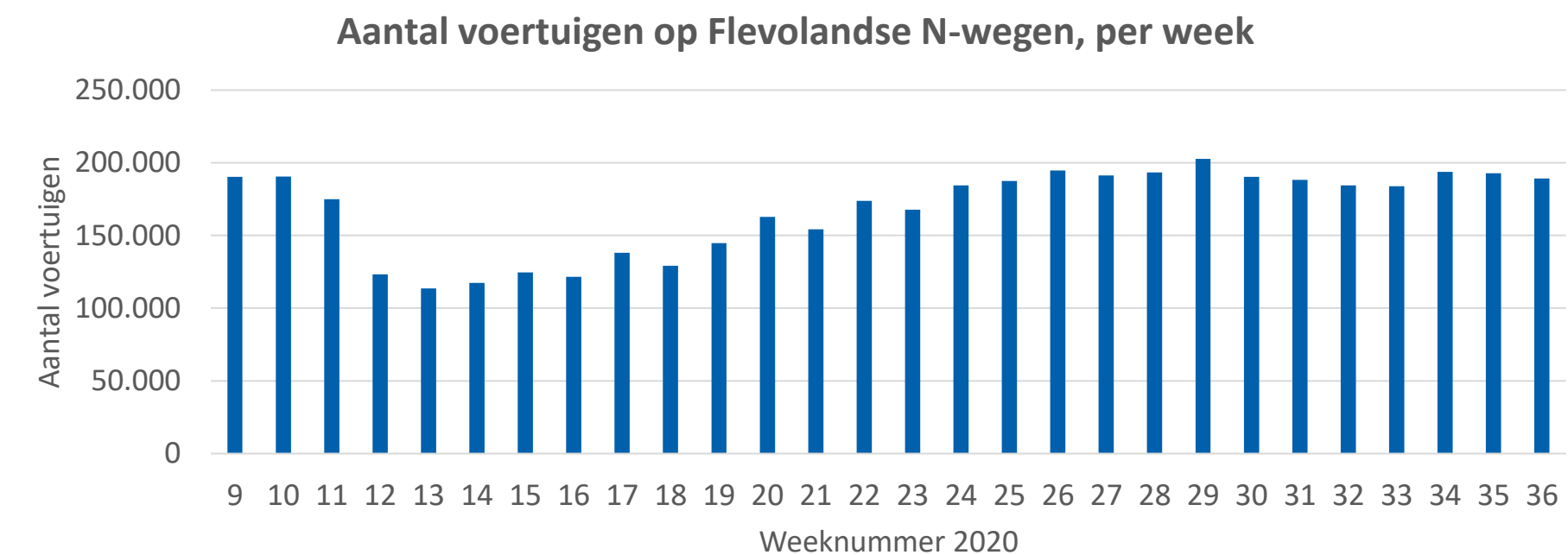
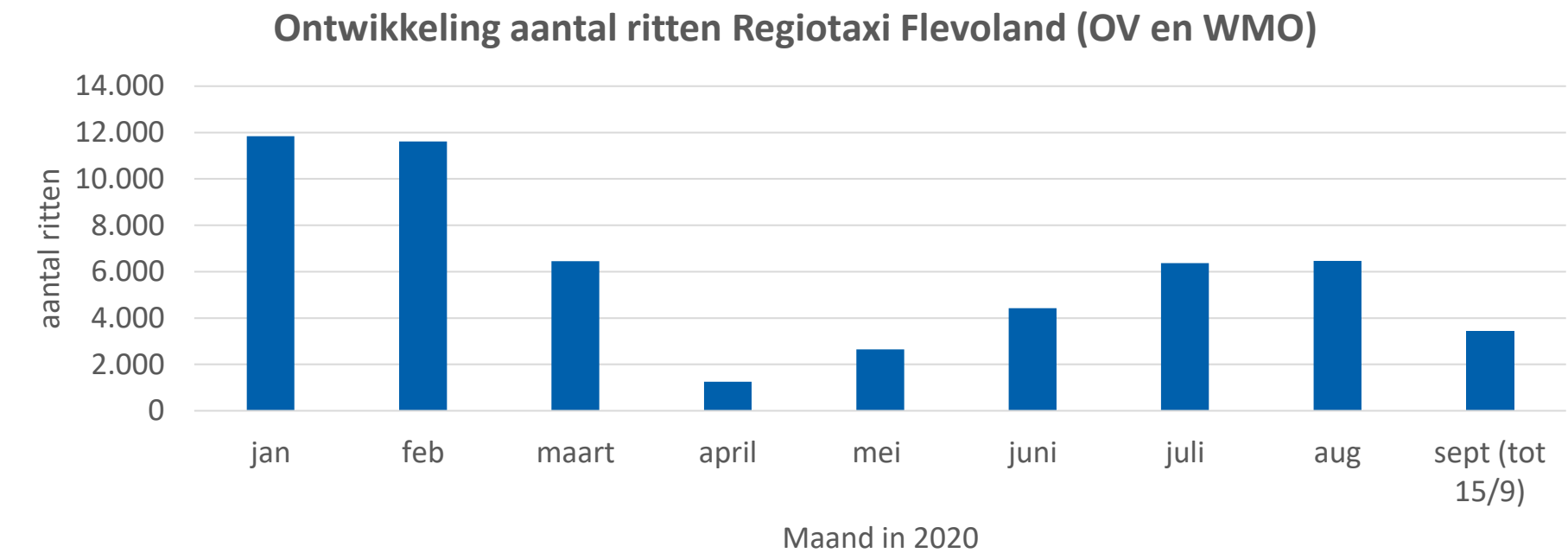
- Het gebruik van het openbaar vervoer groeit, maar is nog lang niet op het oude niveau (zie grafiek¹). Uit recent onderzoek van het kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) blijkt dat een groep reizigers zeer waarschijnlijk helemaal niet terugkomt. Dit is het gevolg van blijvend meer thuiswerken, vaker afstandsonderwijs of het maken van een keuze voor bijvoorbeeld fietsen of auto. Ook de waardering voor het OV is flink gedaald. Nog maar ca. 10% waardeert het OV positief waar dit voorheen tussen de 40 en 50% was. Het zal een aantal jaren duren voordat de blijvende effecten duidelijk zijn. In de figuur hiernaast staan de reizigerskilometers van de concessie IJsselmond van het afgelopen jaar en dit jaar naast elkaar. link KiM onderzoek: <https://www.ovpro.nl/corona/2020/07/21/studie-reiziger-laat-ov-ook-na-coronacrisis-vaker-links-liggen/>
- Het Rijk heeft op Prinsjesdag aangegeven de OV-sector ook in 2021 te willen blijven steunen. Dat is een positief signaal. De details moeten nog worden uitgewerkt.
- In het openbaar vervoer geldt na de zomervakantie weer de gebruikelijke dienstregeling voor de wintermaanden. Een mondkapje is voor de reizigers verplicht.
- Voor 2020 heeft de Rijksoverheid een beschikbaarheidsvergoeding voor het OV toegezegd van 93%. De precieze uitwerking van deze regeling is eind oktober bekend. Provincie Flevoland is opbrengstverantwoordelijk voor de concessie IJsselmond en draagt daarmee het risico van dalende reizigersopbrengsten. Het is mogelijk dat aan de vervoerder dus wel 100% moet worden vergoed, dit is afhankelijk van de uitwerking van de landelijke regeling en gesprekken met de vervoerder en provincie Overijssel (mede concessieverlener voor IJsselmond). Dan blijkt of naast de reguliere (begrote) subsidie nog een extra provinciale bijdrage nodig is voor de concessie.
- De landelijke en regionale gesprekken over 2021 zijn gestart. Zeker is dat de reizigersaantallen en dus ook de reizigersopbrengsten in 2021 niet op het oude niveau zullen liggen.
- Aan het Rijk is gevraagd om op Prinsjesdag aan te kondigen dat ook in 2021 rijksmiddelen beschikbaar zijn om verliezen op te vangen.

- Parallel voeren de provincies overleggen met de vervoerbedrijven om te kijken op welke wijze kan en moet worden bijgestuurd. Vooralsnog gaan we er vanuit dat een rijksbijdrage niet afdoende zal zijn en dat de provincies ook niet de tekorten volledig zullen afdekken.
- Opties zijn bijvoorbeeld beperking van het aanbod (schrappen van ritten) en aanpassing van de tarieven. Begin september moeten de opties zijn uitgewerkt voor advies door de reizigersorganisaties (ROCOV Flevoland) en voor besluitvorming.
- De komende jaren zal het OV zich moeten aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden, waarbij een jojo-beleid voor tarieven en aanbod van openbaar vervoer ongewenst is.

- Het regiotalxivervoer blijft beschikbaar en de ingezette stijging van het aantal ritten neemt in de zomer verder toe, al vakt vanaf augustus wel wat af¹. Voor september is data tot 15 september beschikbaar, en als we deze cijfers doortrekken naar de hele maand september zien we ook in september weer een lichte stijging. Nog steeds is er wel sprake van een flinke afname van het aantal ritten ten opzichte van weken vóór de coronamaatregelen. De uitvoerders van regiotalxi kunnen dit verlies aan ritten niet dragen.
- In verband met deze enorme vraaguitval in het regiotalxivervoer als gevolg van de coronacrisis hebben Gedeputeerde Staten van Flevoland en de colleges van de gemeenten Lelystad, Dronten, Zeewolde en de Noordoostpolder besloten om de uitvoerders van Regiotalxi Flevoland voorschotbetalingen te doen.
- Na de crisis zal de provincie met de vervoerder en het call centrum bespreken wat er nodig is als definitieve regeling. Uitgangspunt hierbij is dat de provincie zoveel mogelijk zal aansluiten bij landelijke afspraken.
- Op basis van verkeerstellingen is te zien dat het wegverkeer op Flevolandse N-wegen na het versoepelen van de coronamaatregelen weer flink is toegenomen. Na het afkondigen van de maatregelen nam het wegverkeer initieel flink af, maar vanaf week 26 ligt het aantal getelde voertuigen per week weer op een vergelijkbaar niveau als in week 9 en 10 (de pré-corona weken), of zelfs daarboven².

Gebiedsprogramma's en Europa

- In verband met de ontwikkeling van het coronavirus is besloten om het feestelijke evenement ter gelegenheid van de tweede verjaardag van Nationaal Park Nieuw Land op 1 oktober af te gelasten. Gedeputeerde Rijsberman had de leden van Provinciale Staten tijdens de opening van het politieke jaar voor het evenement uitgenodigd. De situatie rondom het virus is nog te onzeker om een dergelijk (grootschalig) evenement door te laten gaan. Daarbij heeft de provincie een voorbeeldfunctie en is het ongewenst een situatie te creëren waarbij gasten mogelijk te dicht op elkaar staat. Een digitale variant is overwogen maar verwacht wordt dat dit niet de gewenste exposure oplevert. Gezocht wordt naar een andere invulling waarbij tóch feestelijk stilgestaan kan worden bij de tweede verjaardag van Nationaal Park Nieuw Land.
- Provincie Flevoland heeft vanwege Covid-19 diverse maatregelen getroffen voor het ondersteunen van het bedrijfsleven in Flevoland. Aanvullend op deze maatregelen heeft de provincie uit coulance voor het wegvallen van inkomsten door Covid-19 tijdelijk de kosten voor het pachten van het Flevokustterrein verlaagd.

Infrastructurele werken

- Tot nu toe gaan de provinciale infrawerken gewoon door en zijn er geen vertragingen ontstaan. Als provincie zullen we bij alle projecten soepel omgaan met vertragingen en andere problemen die kunnen ontstaan door de coronacrisis.
- Als opdrachtgever zullen wij alle betalingen zo snel mogelijk doen, om de aannemer zo veel mogelijk tegemoet te komen. Ook aanbestedingen gaan gewoon door, maar ook daar wordt rekening gehouden met de gevolgen van de crisis.
- Omdat veel Nederlanders hun vakantie zouden doorbrengen in Nederland, werd er afgelopen zomer een toename verwacht van boten/waterrecreatie. Hiervoor is nieuw bedieningspersoneel ingewerkt en ingezet voor de bediening van bruggen en sluisen. Verder zijn er maatregelen getroffen zodat zij binnen de kaders van de RIVM kon werken. We zien terug op een goed vaarseizoen.

Maatregelen

Provincie Flevoland

- De provincie komt instellingen tegemoet als zij als gevolg van de coronacrisis de door de provincie gesubsidieerde activiteiten niet of deels kunnen uitvoeren. Deze algemene beleidslijn heeft betrekking op de Algemene Subsidieverordening Flevoland 2012 voor de jaarschijf 2020 en omvat het volgende:
 - De aan instellingen verleende subsidie voor 2020 wordt niet lager vastgesteld wanneer zij als gevolg van corona-maatregelen de gesubsidieerde activiteiten aantoonbaar niet of slechts deels kunnen uitvoeren en verplichtingen aantoonbaar niet of slechts gedeeltelijk kunnen nakomen;
 - Instellingen kunnen, wanneer zij melden dat zij door het coronavirus in het kader van de uitvoering van de subsidiebeschikking liquiditeitsproblemen hebben, 100 % bevoorschotting ontvangen.

Rijksoverheid

- De rijksoverheid heeft ook verschillende financiële noodmaatregelen getroffen om werkgevers en zelfstandigen te steunen: zie voor meer info <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-per-onderwerp/financiele-regelingen>
- De huidige noodmaatregelen bieden voor een aantal sectoren onvoldoende ondersteuning. Dit betreft sectoren waarbij de productie door blijft gaan, maar afzet niet mogelijk is door beperkingen in de export of door onvoldoende afname door de tijdelijke sluiting van de horeca. Dit komt met name voor in de sierteelt, voedingstuinbouw en fritesaardappelen. Het kabinet komt daarom met een steunpakket van 650 miljoen euro voor land- en tuinbouwbedrijven die door de coronacrisis in de problemen zijn gekomen. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) voert de regelingen uit. Op dit moment worden de regelingen verder uitgewerkt. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-financiele-regelingen/overzicht-specifieke-regelingen-landbouw--tuinbouw--en-visserijsector>
- Op 28 augustus 2020 heeft het kabinet nieuwe maatregelen (derde tranche aangekondigd). <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuwsbrieven/regeringsnieuws/2020/136>

Nieuwe regeling SET COVID-19

Nu 1,5 meter afstand voorlopig de norm blijft en digitale zorg meer onderdeel van het 'nieuwe normaal' is, blijven veel zorgaanbieders en hun cliënten behoefte hebben aan digitale toepassingen voor zorg op afstand. Daarom is de nieuwe regeling SET COVID-19 geopend. De regeling verstrekt subsidie aan aanbieders die structureel gaan inzetten op digitale zorg op afstand aan thuiswonenden met een zorgbehoefte. [Lees meer](#)

Europese Unie

- De provincie volgt de ontwikkelingen in Brussel nauwgezet en beïnvloedt deze waar nodig met onze netwerken.
- Voor de beïnvloeding van Europese herstelplannen maakt de provincie gebruik van het verkregen rapporteurschap in het Europees Comité van de Regio's van gedeputeerde Rijsberman.

Overig

- VNO-NCW en MKB-Nederland hebben een zogenaamde coronacalculator gemaakt, waarmee berekend kan worden hoe coronamaatregelen een onderneming kunnen helpen: <https://www.coronacalculator.nl/>

Financiële perspectief

- Er zijn voor 2020 en de jaren erna veel onzekerheden met betrekking tot het financiële perspectief van de provincie, zowel ten aanzien van de inkomsten als de uitgaven. Waar deze hun oorzaak vinden in de Coronacrisis, worden ze hieronder vermeld.
- Bij de inkomsten gaat het om zaken als de accessen van het Provinciefonds (i.v.m. koppeling hiervan aan de rijksuitgaven), het aantal voertuigen voor de opcenten MRB als gevolg van de gewijzigde economische situatie en mogelijk lagere dividenden. Ten aanzien van het Provinciefonds is inmiddels de afspraak gemaakt dat de accessen voor 2020 en 2021 worden bevroren op het niveau van de meicirculaire 2020. Dit geeft voor de korte termijn enige zekerheid
- Bij de uitgaven spelen zowel hogere lasten voor additionele maatregelen die de provincie wil treffen om de effecten van de coronacrisis in Flevoland te beperken, als ook lagere of vertraagde lasten door stagnatie in werkzaamheden bij de provincie zelf of bij verstrekte opdrachten en subsidies aan derden.
- Voor maatregelen die op korte termijn nodig worden geacht is inmiddels op 27 mei 2020 op initiatief van Provinciale Staten een Coronanoodfonds van € 4 mln. gevormd. Voor maatregelen die in de volgende fasen nodig geacht worden zal ten tijde van de Najaarsnota een eerste financiële vertaling beschikbaar komen, waarbij tevens zal worden gezien welke budgettaire mogelijkheden de provincie reeds beschikbaar heeft of aanvullend kan genereren.
- Daarnaast kunnen de gedaalde beurskoersen van invloed zijn op bijvoorbeeld de waardering van het provinciaal Nazorgfonds gesloten stortplaatsen. Tevens is het denkbaar dat bij de aflossing van verstrekte leningen en participaties aan ondernemingen en deelnemingen nadelige effecten kunnen optreden. De toegenomen risico's en onzekerheden kunnen aanleiding zijn om ten tijde van de Najaarsnota met voorstellen te komen ter versterking van de weerstandscapaciteit van de provincie.
- In het overleg (BOFv) tussen Rijk, VNG, IPO en UvW heeft het Rijk aangegeven open te staan voor compensatie van de reële financiële schade die de decentrale overheden lijden vanwege de Coronacrisis. In IPO-verband heeft een inventarisatie van deze schade plaatsgevonden. Deze doet zich vooral voor op de beleidsterreinen Openbaar vervoer, Cultuur en Economie. Voor de compensatie van de schade in het Openbaar vervoer is

inmiddels met het Rijk een afspraak gemaakt; voor Cultuur zijn deze gesprekken nagenoeg afgerond. Uit de nadere uitwerking die nog moet plaatsvinden zal blijken wat exact de financiële gevolgen zullen zijn. Door deze afspraken worden de financiële nadelen voor de provincie verminderd.

- Vanwege de hiervoor genoemde onzekerheden met betrekking tot de (financiële) effecten van de Coronacrisis (en overige actuele ontwikkelingen, zoals de stikstofproblematiek en de woonopgave) zullen Provinciale Staten in een dit jaar uit te brengen Najaarsnota 2020 de inhoudelijke en budgettaire kaders bepalen voor de jaren 2021 en volgende. Daarin zullen ook andere strategische thema's een plaats krijgen. Ook zal in de Najaarsnota verantwoording worden afgelegd over de besteding van het Coronanoodfonds. Een en ander is nader uiteengezet in de Perspectievenbrief 2020-2024, waarmee Provinciale Staten op 24 juni 2020 in meerderheid mee hebben ingestemd.
- **Besteding Coronanoodfonds**
Zoals met Provinciale Staten is afgesproken wordt via de COVID-19 monitor inzicht gegeven in het beslag dat op het Coronanoodfonds is gelegd. Hieronder is de besluitvorming tot en met 30 juni 2020 opgenomen.

Zie ook de themapagina's [Economie](#), [Cultuur](#) en [Recreatie, Toerisme en Sport](#).

	Budget
Corona Noodfonds beschikbare middelen	€ 4.000
Genomen besluiten:	
<i>Gastvrijheidssector Flevoland</i>	€ 400
<i>Bijdrage Flevolands scholingsfonds</i>	€ 1.000
<i>Afdekking Corona overbruggingslening Horizon</i>	€ 375
<i>Ondersteuning culturele infrastructuur</i>	€ 965
Resterende middelen	€ 1.260

Bedragen x € 1.000

